

Beleggen – Opties

Zo werkt het

Opties

Met Zelf kunt u handelen in opties op aandelen en indices op NYSE Liffe Amsterdam. Met opties kunt u inspelen op koersstijgingen en -dalingen. U kunt ze ook gebruiken om uw portefeuille te beschermen. Bij de ING is handelen in opties overzichtelijk, makkelijk en snel.

ING Bank N.V. is één van de grootste aanbieders van financiële diensten en producten in Nederland. Klanten kunnen bij de ING terecht voor financiële producten en diensten op het gebied van betalen, sparen, lenen, hypotheek en beleggen. Daarnaast bemiddelt de ING in verzekeringen en pensioenen.

Deze handleiding is geldig vanaf 1 april 2010. De informatie uit deze handleiding kan wijzigen. Kijk voor actuele informatie op Mijn ING of bel 0900 0664 (10 cent per minuut).

ING Bank N.V., statutair gevestigd te Amsterdam, handelsregister nr. 33031431, Amsterdam.

Inhoudsopgave

Zo werken opties 4

Hoe kunt u..? 8

Veelgestelde vragen 11

Begrippenlijst 18

Zo werken opties

Opties

Handelen in opties

Een optie is het recht een bepaalde 'onderliggende waarde' – bijvoorbeeld aandelen – te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie), tegen een vooraf vastgestelde koers en in een bepaalde periode. Voor het recht om te (ver)kopen betaalt de koper van de optie een premie. Degene die de optie verkoopt (de schrijver) ontvangt een premie.

Met Zelf kunt u handelen in opties op NYSE Liffe Amsterdam, de optiebeurs van NYSE Euronext. Bij de ING werkt handelen in opties eenvoudig: uw koop- en verkooporders geeft u snel en makkelijk door via Mijn ING of 0900 0664 (10 cent per minuut). U belegt direct via uw Beleggingsrekening bij de ING.

Onderliggende waarde

Bij een optie hoort altijd een vaste hoeveelheid van de onderliggende waarde. Bijvoorbeeld 100 aandelen per optie.

Calloptie

Calloptie

Koopt u een calloptie, dan koopt u het recht om de onderliggende waarde te kopen: een vaste hoeveelheid, binnen een bepaalde periode en tegen een vooraf vastgestelde uitoefenprijs. De koers (of prijs) waartegen een optie wordt verhandeld, heet de optiepremie.

Verkoopt (of: schrijft) u een calloptie, dan verplicht u zich om de onderliggende waarde te verkopen tegen een vooraf vastgestelde uitoefenprijs. Als vergoeding voor deze verplichting ontvangt u als schrijver de optiepremie.

Hoe ziet een optie er eigenlijk uit?

Bijvoorbeeld zo:
ING Call dec 12 16,00
Dit is een calloptie op aandelen ING. De optie loopt tot december 2012. De uitoefenprijs is € 16.

Putoptie

Putoptie

Koopt u een putoptie, dan koopt u het recht om de onderliggende waarde te verkopen: een vaste hoeveelheid, binnen een bepaalde periode, en tegen een vooraf vastgestelde prijs. De koper van een putoptie 'verzekert' zich er als het ware van dat zijn aandelen tijdens de looptijd van de optie een bepaalde minimumwaarde hebben. Voor die 'verzekering' betaalt de koper een bedrag: de optiepremie.

Verkoopt (of schrijft) u een putoptie, dan verplicht u zich om de onderliggende waarde te kopen tegen een vooraf vastgestelde prijs. Als vergoeding voor deze verplichting ontvangt u als schrijver de optiepremie.

Opties sluiten

Gekochte en geschreven opties kunt u ook sluiten.

Expiratie

Expiratie van de optie

Een optie heeft altijd een bepaalde looptijd: aan het einde daarvan loopt de optie af. Na de looptijd heeft de optie geen waarde meer. De einddatum van een optie noemen we de expiratedatum. Dit is de derde vrijdag van de maand. Als deze vrijdag geen beursdag is, verschuift de expiratedatum naar de beursdag vóór de derde vrijdag van de maand. Ongeveer twee weken voordat uw optie afloopt, ontvangt u een overzicht met uw expirerende optie. Zie voor informatie over de expiratieprocedure de veelgestelde vragen.

Uitoefenen

Optie uitoefenen

Maakt u als koper van een optie gebruik van uw recht om te kopen of verkopen, dan heet dit: uw optie uitoefenen. Als u uw calloptie uitoefent, koopt u de onderliggende waarde voor de uitoefenprijs. Oefent u uw putoptie uit, dan verkoopt u de onderliggende waarde voor de uitoefenprijs.

Een calloptie uitoefenen heeft alleen zin als de beurskoers van de onderliggende waarde hoger is dan de uitoefenprijs. De koper kan zo de onderliggende waarde 'goedkoper' aanschaffen.

Een putoptie uitoefenen heeft alleen zin als de beurskoers van de onderliggende waarde lager is dan de uitoefenprijs. De koper kan zo de onderliggende waarde tegen een hogere prijs verkopen.

Overigens kunt u alleen een optie op aandelen uitoefenen. Een indexoptie kunt u niet uitoefenen. Deze optie wordt op expiratedatum tegen cash settlement afgerekend.

Assignment

Assignment

Heeft u opties geschreven? Dan bestaat de kans dat u wordt aangewezen (assignment) om de onderliggende waarde te verkopen (bij callopties) of te kopen (bij putopties). Elke geschreven optie heeft evenveel kans om aangewezen te worden. Assignment is alleen mogelijk bij optiecontracten waar ook daadwerkelijk geleverd moet worden, zoals bij aandelenopties. Bij indexopties is een assignment niet mogelijk.

Assignment bij een geschreven calloptie

Als u wordt aangewezen bij een calloptie, moet u de onderliggende aandelen verkopen tegen de uitoefenprijs. De verkoopopbrengst schrijven we bij op uw Beleggingsrekening. Heeft u de aandelen niet, dan kopen wij deze bestens (zonder koerslimiet) op de beurs. We schrijven het aankoopbedrag af van uw Beleggingsrekening (plus de transactiekosten). Het kan zijn dat assignment van uw geschreven callopties samenvalt met de ex-dividenddatum. U bent dan verplicht om ook het dividend te betalen aan de belegger die zijn calloptie uitoefende. Wij schrijven het dividendbedrag af van uw Beleggingsrekening.

Assignment bij een geschreven putoptie

Als u wordt aangewezen bij een putoptie moet u de onderliggende aandelen kopen tegen de uitoefenprijs. De aandelen worden bijgeschreven in uw portefeuille. Het aankoopbedrag wordt afgeschreven van uw Beleggingsrekening (plus de transactiekosten).

Assignment en marginverplichting

Het is mogelijk dat de marginverplichting die u moest aanhouden voor uw geschreven optie niet voldoende is om te voldoen aan de totale verplichting. Hierdoor kan een negatieve bestedingsruimte ontstaan. U ontvangt dan een brief van ons met het verzoek om het tekort aan te vullen.

Kosten

Kosten

Bij de ING plaatst u uw optieorders heel voordelig. U betaalt € 3 per contract als u bijvoorbeeld 5 optiecontracten via Mijn ING koopt. Kijk voor een overzicht van alle tarieven op Mijn ING of vraag het overzicht aan via 0900 0664 (10 cent per minuut).

Doelstellingen

Doelstellingen optiebelegger

U gaat handelen in opties. Dat kunt u doen om verschillende redenen, bijvoorbeeld om uw aandelenportefeuille te beschermen. Hieronder staat een overzicht van de mogelijke doelstellingen en zaken waarmee u rekening moet houden.

Onderliggende waarde beschermen tegen koersdaling

Wilt u uw aandelen beschermen tegen een koersdaling, dan kunt u een putoptie kopen. Hiermee kunt u uw aandelen tijdens de looptijd van de optie verkopen tegen een afgesproken prijs.

Koerswinst behalen

Koopt u een calloptie, dan verwacht u een koersstijging van de onderliggende waarde. Koopt u een putoptie, dan verwacht u een koersdaling. In beide gevallen kunt u met een kleine inleg een relatief grotere winst maken dan wanneer u met datzelfde bedrag in de onderliggende waarde zou beleggen. Want u kunt met een veel kleinere inleg (de optiepremie) profiteren van koersschommelingen. Dit heet het hefboom-effect. Bij een koersstijging van de onderliggende waarde stijgt immers ook de koers van de calloptie. En bij een koersdaling stijgt de koers van een putoptie.

Ontvangt premie

U kunt ook opties schrijven om de optiepremie te ontvangen. U speculeert er dan op dat u de aandelen niet hoeft te verkopen (calloptie) of te kopen (putoptie).

Vastleggen van de aan- of verkoopprijs van de onderliggende waarde

Als u van plan bent om aandelen te kopen of te verkopen, maar dit nu nog niet wilt doen, kunt u een call- of putoptie kopen. Hiermee legt u de prijs vast waartegen u een onderliggende waarde kunt kopen of verkopen. Wilt u een maximaankoopprijs vastleggen, dan kunt u een calloptie kopen. Wilt u een minimumverkoopprijs vastleggen, koop dan een putoptie.

Hoe kunt u ...?

Orders

In opties beleggen

Op Mijn ING vindt u per optiefonds een overzicht met daarin de bied- en laatprijzen van alle optieseries. U selecteert een optieserie en plaatst direct uw order. De transacties worden direct via uw Beleggingsrekening bij- of afgeschreven. Van uw transacties ontvangt u een afschrift.

Verder geldt:

- Geef uw order ruim voor sluitingstijd van de beurs door, anders wordt uw order pas de eerstvolgende beursdag verwerkt.
- U heeft géén TAN-code nodig bij het plaatsen van uw aan- of verkooporder via Mijn ING.

Kopen en sluiten

Opties kopen

Met Openingskoop koopt u callopties of putopties.

Dit regelt u via:

- Mijn ING: kies 'Beleggen', selecteer de Beleggingsrekening van uw keuze, kies 'Aan- en verkopen' en daarna 'Opties'. Selecteer vervolgens bij 'Optie' het fonds en kies daarna 'Openingskoop'. Volg verder de aanwijzingen op het scherm.
- 0900 0664 (10 cent per minuut). Bereikbaar op werkdagen van 8.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur.

Gekochte opties sluiten

Met Sluitingsverkoop verkoopt u eerder gekochte opties.

Dit regelt u via:

- Mijn ING: kies 'Beleggen', selecteer de Beleggingsrekening van uw keuze en kies 'Mijn portefeuille'. Ga vervolgens in uw portefeuille naar de optie die u wilt sluiten en klik op 'Verkopen'. Volg verder de aanwijzingen op het scherm.
- 0900 0664 (10 cent per minuut). Bereikbaar op werkdagen van 8.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur.

Schrijven en sluiten

Opties schrijven

Met Openingsverkoop schrijft u callopties of putopties.

Dit regelt u via:

- Mijn ING: kies 'Beleggen', selecteer de Beleggingsrekening van uw keuze, kies 'Aan- en verkopen' en daarna 'Opties'. Selecteer vervolgens bij 'Optie' het fonds en kies daarna 'Openingsverkoop'. Volg verder de aanwijzingen op het scherm.
- 0900 0664 (10 cent per minuut). Bereikbaar op werkdagen van 8.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur.

Beurs

Met Zelf kunt u in opties handelen op NYSE Liffe Amsterdam, de optiebeurs van Amsterdam.

Margin

Bij ongedekt geschreven opties heeft u een marginverplichting. Dat is een bedrag dat wij blokkeren op de bestedingsruimte. Door koersschommelingen kan uw marginverplichting toenemen. Er kan dan een tekort ontstaan op uw Beleggingsrekening. U moet dat tekort binnen vijf werkdagen aanvullen.

Geschreven opties sluiten

Met Sluitingskoop sluit u opties die u heeft geschreven. Dit regelt u via:

- Mijn ING: kies 'Beleggen', selecteer de Beleggingsrekening van uw keuze en kies 'Mijn portefeuille'. Ga vervolgens in uw portefeuille naar de optie die u wilt terugkopen en klik op 'Kopen'. Volg verder de aanwijzingen op het scherm.
- 0900 0664 (10 cent per minuut). Bereikbaar op werkdagen van 8.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur.

Portefeuille bekijken

Uw beleggingsportefeuille bekijken

Uw beleggingsportefeuille vindt u op:

- Mijn ING: kies 'Beleggen' en selecteer 'Mijn portefeuille'. U kunt dan direct uw portefeuille bekijken. Heeft u meerdere Beleggingsrekeningen, selecteer dan eerst de rekening die u wilt bekijken.

Opties uitoefenen

Aandeel- en index opties uitoefenen

Als u uw calloptie uitoefent, koopt u de onderliggende aandelen voor de uitoefenprijs. Als u uw putoptie uitoefent, verkoopt u de onderliggende aandelen voor de uitoefenprijs. Een aandelenoptie uitoefenen kunt u op ieder moment tijdens de looptijd van de optie, dus tot en met expiratedatum. Indexopties kunt u alleen op expiratedatum laten afrekenen.

Opties uitoefenen regelt u via:

- Mijn ING: kies 'Beleggen', selecteer de Beleggingsrekening van uw keuze en kies 'Aan- en verkopen'. Kies vervolgens 'Uitoefenen opties'.
- 0900 0664 (10 cent per minuut). Bereikbaar op werkdagen van 8.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur.

Houd op expiratedatum rekening met extra drukte. Wij raden u aan uw opdracht ruim voor sluitingstijd te plaatsen. Dan weet u zeker dat uw order op tijd op de beurs is.

Opties overboeken

Opties overboeken naar de ING

Dit kan met het formulier 'Effecten overboeken naar de ING' op ING.nl of vraag het formulier aan via 0900 0664 (10 cent per minuut). Boekt u opties over naar de ING, dan vergoedt de ING de overboekingskosten als u de originele nota opstuurt.

Opties overboeken van de ING naar een Nederlandse bank

Dit regelt u met het formulier 'Effecten overboeken naar een andere bank' dat u aanvraagt via 0900 0664 (10 cent per minuut). Informeer naar de kosten die horen bij het overboeken van optieposities en/of een beleggingsportefeuille van de ING naar een bank.

Belangrijk

Als u een Overeenkomst Effectenkrediet heeft afgesloten, kan gedekt schrijven leiden tot een lagere dekkingswaarde van de onderliggende aandelen. Is de uitoefenprijs van de geschreven calloptie lager dan de beurskoers van het aandeel, dan baseren we de berekening van de dekkingswaarde op de uitoefenprijs van de calloptie.

Let op!

Een overboeking duurt twee à drie weken; u kunt in die periode niet in deze opties handelen. Daarom kunt u beter geen opties overboeken die binnen een maand aflopen.

Veelgestelde vragen

Informatie en openingstijden

Wat zijn de openingstijden van NYSE Liffe Amsterdam?

Van 9.00 tot 17.30 uur kunt u handelen op NYSE Liffe Amsterdam. We raden u aan uw order ruim voor sluiting van de beurs door te geven: dan gaat uw order nog dezelfde dag naar de beurs. Geeft u uw order niet op tijd door, dan kan het nog een beursdag duren.

Waar vind ik koersinformatie?

Kijk op Mijn ING voor koersinformatie en beleggingsinformatie.

Wat zijn de handelstijden op expiratedatum?

Op expiratedatum kunt u tot onderstaande tijdstippen handelen in expirerende optieseries:

- Indexopties 16.00 uur
- Aandelenopties 17.30 uur

Wij raden u aan ruim voor sluitingstijd uw orders door te geven.

Waar vind ik de voorwaarden van optiecontracten?

De contractspecificaties van opties staan in het Reference Book NYSE Liffe Amsterdam op www.euronext.com/nl. Om de optiehandel te vergemakkelijken, zijn bij optiecontracten de contractgrootte, looptijd, expiratedatum en uitoefenprijs gestandaardiseerd. De optiepremie is de enige variabele.

Waarde van een optie

Wat is de optiepremie?

De optiepremie is de koers of prijs van een optie. De optiepremie wordt beïnvloed door de koers en beweeglijkheid van de onderliggende waarde, en de resterende looptijd van de optie. De optiepremie bestaat uit intrinsieke waarde en tijds- en verwachtingswaarde.

Wat is de intrinsieke waarde van een optie?

Het positieve verschil tussen de uitoefenprijs van de optie en de beurskoers van de onderliggende waarde. Een calloptie heeft intrinsieke waarde als de beurskoers hoger is dan de uitoefenprijs. Een putoptie heeft intrinsieke waarde als de beurskoers lager is dan de uitoefenprijs. Als een optie intrinsieke waarde heeft, is een optie 'in-the-money'.

Wat is de tijds- en verwachtingswaarde van een optie?

Dit is het verschil tussen de optiepremie en de intrinsieke waarde. De tijds- en verwachtingswaarde wordt bepaald door drie factoren. Ten eerste de beweeglijkheid van de onderliggende waarde: hoe meer de koers van de onderliggende waarde fluctueert, des te hoger de verwachtingswaarde. Met een hogere beweeglijkheid is de kans groter dat de optie ooit intrinsieke waarde krijgt. Een koper van een optie is daarom bereid om een hogere optiepremie te betalen.

De tweede factor is de uitoefenprijs ten opzichte van de beurskoers: hoe verder een optie 'out-of-the-money' raakt, des te minder aannemelijk het wordt dat door uitoefening van de optie nog voordeel wordt behaald. De tijds- en verwachtingswaarde van de optie verdwijnt. Een optie die 'at-the-money' is, kan door een kleine beweging in de koers van de onderliggende waarde al 'in-the-money' raken. De tijds- en verwachtingswaarde is daarom hoog. Een optie die 'in-the-money' is, kent een deel intrinsieke waarde. Naarmate dit deel groter is, is het steeds interessanter om de optie nu uit te oefenen. De tijds- en verwachtingswaarde is hier een kleiner deel van de optiepremie.

De derde factor is resterende looptijd: hoe langer de resterende looptijd van een optie is, hoe groter de kans dat een optie (meer) intrinsieke waarde krijgt. De tijdswaarde is daarom hoger bij een langlopende optie dan bij een kortlopende optie met dezelfde uitoefenprijs. Met het verstrijken van de looptijd neemt ook de tijdswaarde af. Aan het eind van de looptijd zit er nauwelijks meer tijdswaarde in de optiepremie. Een 'out-of-the-money' optie bestaat helemaal uit tijds- en verwachtingswaarde.

Orders

Wat is een dagorder?

Een dagorder geldt één beursdag. Orders die op die dag niet worden uitgevoerd, vervallen. Geeft u na beurssluiting een dagorder op, dan geldt die order tot het einde van de eerstvolgende beursdag.

Wat is een doorlopende order?

Een doorlopende order geldt langer: u kunt zelf een einddatum opgeven. Daarna vervalt de order. Een doorlopende order vervalt altijd als er iets verandert in de notering van het fonds. U krijgt van ons daarover geen bericht. Plaats in dat geval een nieuwe order.

Wat is een limietorder?

Een limietorder is een optie-order met een koerslimiet; u geeft aan wat u maximaal wilt betalen of minimaal wilt ontvangen voor uw opties.

Wat is een bestensorder?

Bij een bestensorder geeft u geen koerslimiet op waartegen de optie-order mag worden uitgevoerd. U kunt een bestensorder alleen geven als de beurs open is; u weet dan wat de actuele koers is. U verkleint zo de kans dat uw optie-order wordt uitgevoerd tegen een onverwacht hoge (bij koop) of lage (bij verkoop) koers. Een bestensorder is altijd een dagorder.

Dividend

Wanneer kom ik in aanmerking voor dividend als ik mijn optie uitoefen?

Als u de aandelen op de beursdag voor de ex-dividenddatum na beurstijd in uw bezit heeft. Een calloptie op aandelen moet u dus op die dag voor 17.30 uur uitoefenen. Geeft u uw uitoefenopdracht later door, dan wordt de order pas de volgende beursdag verwerkt – op ex-datum. U ontvangt dan geen dividend.

Clearing

Wie zorgt ervoor dat kopers en schrijvers hun verplichtingen nakomen?

Dat doet het clearinginstituut. Als de koper een optie koopt, sluiten koper en schrijver een contract. Maar beide partijen kennen elkaar niet. De clearing staat ervoor garant dat de rechten en plichten van kopers en schrijvers van opties uitgeoefend en nageleefd worden.

Gevolgen voor opties

Wat gebeurt er als fusies, splitsingen en claim-emissies enzovoort gevolgen hebben voor opties?

NYSE Liffe Amsterdam past optiecontracten aan. De onderliggende waarde kan worden vervangen, maar ook de handelseenheid, de uitoefenprijs, de contractgrootte en het aantal opties kunnen wijzigen. Als NYSE Liffe Amsterdam een keuzemogelijkheid biedt, krijgt u hierover van ons bericht.

Marginverplichting

Wat is een marginverplichting?

De verplichting dat u een bedrag in geld moet aanhouden ('blokkeren') als u ongedekt opties heeft geschreven. De marginverplichting brengen wij in mindering op de bestedingsruimte van uw Beleggingsrekening.

Hoe wordt de marginverplichting berekend?

- Bij een calloptie: slotkoers + marginpercentage x (2x koers onderliggende waarde -/- uitoefenprijs) x contractgrootte.
- Bij een putoptie: slotkoers + marginpercentage x (2x uitoefenprijs -/- koers onderliggende waarde) x contractgrootte.

Als u een optieorder plaatst, berekenen wij direct hoeveel de marginverplichting bedraagt. Ons systeem bepaalt welke shortpositie wordt gedekt door welke longpositie of aandelen en houdt hierbij een bepaalde volgorde aan:

- Aandelen gaan altijd voor.
- Spreads gaan voor straddles en strangles.
- Wij zoeken altijd eerst dekking voor de positie met de hoogste marginverplichting.

Als u meer combinatiemogelijkheden in uw portefeuille heeft, kan dit betekenen dat de marginverplichting hoger is dan u zelf misschien had verwacht. De bestedingsruimte moet voldoende zijn om te kunnen voldoen aan de marginverplichting.

Kijk voor de marginpercentages op Mijn ING of bel 0900 0664 (10 cent per minuut).

Wat zijn de margineisen bij optiecombinaties?

- Time spread: opslag van € 250.
- Spread in indexopties met looptijd long optie > short optie: minimale marginverplichting van € 250.
- Spread met indexopties met optiepremie long optie < short optie: minimaal € 250.
- Short straddle (short call en short put met gelijke looptijd en uitoefenprijs): marginverplichting wordt bepaald door de shortpositie met de hoogste premie. De margin bedraagt minimaal de som van de beide optiepremies.
- Short strangle (short call en short put met gelijke looptijd; uitoefenprijs short call > uitoefenprijs short put): marginverplichting wordt bepaald door de shortpositie met de hoogste premie. De margin bedraagt minimaal de som van de beide optiepremies.
- Butterfly-spreads en andere optiecombinaties: geen verlaging mogelijk van marginverplichting.

Bij het plaatsen van de order moet uw bestedingsruimte voldoende zijn voor de volledige margin van de call- en de putoptie.

Kunnen koersschommelingen gevolgen hebben voor mijn margin?

Ja, dat kan. Uw margin kan toenemen, en er kan een tekort ontstaan op uw Beleggingsrekening. Wij sturen u dan een brief met het verzoek om dit tekort aan te vullen binnen vijf werkdagen na het ontstaan van het tekort. Dit kunt u doen door een bedrag over te maken naar uw Beleggingsrekening of door (een deel van) uw beleggingsportefeuille te verkopen, via Mijn ING of 0900 0664 (10 cent per minuut). Controleer zelf of uw aanvulling voldoende is, omdat het tekort inmiddels kan zijn opgelopen. Heeft u na vijf werkdagen nog steeds een tekort? Dan verkopen wij bestens (een deel van) uw effecten, totdat het tekort is opgeheven. Het koersrisico is hierbij voor uw rekening. Wij bepalen welke posities worden gesloten. Bij een negatieve bestedingsruimte op uw Beleggingsrekening kunt u geen effecten kopen of optieposities uitbreiden. U kunt ook geen gedekte posities innemen of opties doorrollen.

Mogelijkheden bij expiratie

Wat kan ik als koper doen als een aandelenoptie expireert?

- Verkoopen: verkoop uw optie op expiratedatum voor 17.30 uur.
- Uitoefenen: oefen uw optie telefonisch uit voor 17.30 uur.
- Geen actie ondernemen: uw optie loopt waardeloos af. Behalve als uw aandelenoptie minimaal 5% 'in-the-money' is. In dat geval oefent de ING uw optie op expiratedatum nabeurs automatisch voor u uit. De slotkoers van de onderliggende waarde op expiratedatum bepaalt of uw optie minimaal 5% 'in-the-money' is. Wij adviseren u altijd uw optieposities die 'in-the-money' zijn, zelf te verkopen.

Op de eerstvolgende beursdag na expiratie verkopen wij bestens de aandelen die door uitoefening van een calloptie zijn gekocht en kopen wij bestens de aandelen die door uitoefening van een putopties zijn verkocht. Een eventueel nadelig koersverschil komt voor uw rekening. Er vindt hierna een verrekening plaats in euro's: u ontvangt 75% van de winst uit deze transactie. De overige 25% van de winst brengen wij in rekening als administratiekosten en risico-premie.

Wat kan ik als schrijver doen als een aandelenoptie expireert?

- Terugkopen: sluit uw optie op expiratedatum voor 17.30 uur.
- Geen actie ondernemen: sluit u uw optie niet en is uw optie 'in-the-money', dan is de kans groot dat u wordt aangewezen (= assignment) om de onderliggende waarde te leveren of af te nemen.

Wat gebeurt er met expirerende indexopties?

Daarbij wordt het verschil tussen de uitoefenprijs en de afrekeningswaarde verrekend in contanten (= cash settlement). NYSE Liffe stelt op expiratedatum de settlementsprijs vast. Heeft u een gekochte calloptie, dan krijgt u – na beurstijd op de expiratedatum – het verschil tussen de settlementsprijs en de uitoefenprijs. Heeft u een gekochte putoptie, dan ontvangt u het verschil tussen de uitoefenprijs en de settlementsprijs. Als de bruto-opbrengst lager is dan het te betalen tarief, dan ontvangt en betaalt u niets.

Wat kan ik doen als een indexoptie expireert?

- Als koper: verkopen. Verkoop uw indexoptie op expiratedatum voor 16.00 uur.
- Als verkoper: terugkopen. Sluit uw indexoptie op expiratedatum voor 16.00 uur.
- Geen actie ondernemen. NYSE Liffe Amsterdam stelt op expiratedatum een settlementsprijs vast. Als uw optie volgens de settlementsprijs 'in-the-money' is, ontvangt u geld of moet u betalen.

Risico's van opties

Wat zijn – in het algemeen – de risico's van beleggen in opties?

U kunt (gedeeltelijk) uw inleg verliezen, of zelfs meer dan uw inleg. Vooral als u opties schrijft, kunt u grote financiële risico's lopen. Dat u bij deze transacties een marginverplichting heeft, betekent niet dat u minder risico loopt. Uw verlies kan groter zijn dan de marginverplichting. Het is daarom belangrijk dat u de risico's van opties begrijpt voordat u begint met beleggen.

Waarmee moet ik rekening houden vóórdat ik ga beleggen in opties?

Koop geen opties als u de betaalde premie niet kunt missen. Schrijf geen opties als u aanzienlijke financiële verliezen niet kunt dragen. Maak alleen gebruik van optiestrategieën als spreads, straddles en strangles als u de werking precies begrijpt en weet wat de risico's zijn van deze strategieën.

Wat zijn de risico's als ik opties koop?

Koopt u een calloptie, dan verwacht u een koersstijging van de onderliggende waarde tijdens de looptijd van de optie. Stijgt de koers niet, dan kunt u het geïnvesteerde bedrag verliezen, deels of helemaal. Uw maximale verlies is de optiepremie plus de transactiekosten. Voor gekochte putopties gelden dezelfde risico's. Verschil is dat de koper van een putoptie hoopt op een koersdaling.

Wat zijn de risico's als ik een (ongedekte) calloptie schrijf?

Schrijft u een (ongedekte) calloptie, dan verwacht u dat de koers van de onderliggende waarde ongeveer gelijk blijft of daalt. Stijgt de koers, dan loopt u grote kans dat u wordt aangewezen om de aandelen te leveren tegen de uitoefenprijs. Heeft u de aandelen niet, dan moet u bovendien de aandelen eerst kopen tegen een hogere beurskoers. Uw verlies is het verschil tussen de hogere beurskoers en de lagere uitoefenprijs minus de ontvangen optiepremie. Omdat de koers in theorie onbepaald kan stijgen, loopt u zeer grote risico's. U moet een marginverplichting aanhouden, zodat u voldoende geld heeft om de aandelen te kopen (als u deze aandelen niet in portefeuille heeft). Om assignment te voorkomen, kunt u altijd uw geschreven optie sluiten. Uw verlies is dan het verschil tussen de ontvangen en betaalde optiepremie.

Wat zijn de risico's als ik een putoptie schrijf?

Schrijft u een putoptie, dan verwacht u dat de koers van de onderliggende waarde ongeveer gelijk blijft of stijgt. Daalt de koers, dan loopt u grote kans dat u wordt aangewezen en de aandelen moet kopen voor de uitoefenprijs. Deze uitoefenprijs is hoger dan de beurskoers. Uw maximale verlies is het verschil tussen de uitoefenprijs en de optiepremie: de beurskoers kan nooit lager zijn dan nul. U moet een marginverplichting aanhouden, zodat u voldoende geld heeft om de aandelen te kopen (als u deze aandelen niet in portefeuille heeft). Om assignment te voorkomen, kunt u altijd uw optie sluiten. Uw verlies is dan het verschil tussen de ontvangen en betaalde optiepremie.

Minderjarige beleggers

Mag ik als minderjarige ook beleggen in opties bij de ING?

Nee, dat mag niet. Ook uw wettelijk vertegenwoordiger mag niet namens u beleggen in opties.

Stoppen

Hoe kan ik mijn optieovereenkomst opzeggen?

Stuur daarvoor een brief naar Postbus 12873, 1100 AW in Amsterdam.

Privacy en klachten

Hoe gaat de ING om met mijn privacy?

De ING gaat zorgvuldig om met uw persoonsgegevens en verwerkt deze volgens de Wet bescherming persoonsgegevens en de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen. De manier waarop staat in het Privacy Statement van de ING. U kunt het Privacy Statement nalezen op ING.nl of telefonisch aanvragen via 0900 0933 (10 cent per minuut).

Wat moet ik doen als ik een klacht heb?

Bel met 0900 0664 (10 cent per minuut). U kunt ook een e-mail sturen via ING.nl of naar één van onze kantoren gaan. We horen graag uw mening, ook als u een keer minder tevreden bent. En we lossen uw klacht of probleem graag samen op. In de klachtenprocedure van de ING Bank N.V. staat beschreven hoe u een klacht kunt voorleggen. Deze procedure vindt u op ING.nl en in de brochure Voorwaarden en overige regelingen. Als u er met de ING niet uitkomt, dan kunt u uw klacht voorleggen aan een onafhankelijke partij. Afhankelijk van het soort klacht is dat het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (zie www.kifid.nl) of de Geschillencommissie van het Bureau Krediet Registratie (zie www.bkr.nl). Daarnaast kunt u ook naar de daartoe bevoegde rechter gaan.

Begrippenlijst

Aandelenoptie

Heeft een aandeel als onderliggende waarde. Aandelenopties kunnen tijdens de looptijd worden uitgeoefend.

Assignment

Als een schrijver van een optie wordt aangewezen om de onderliggende waarde te leveren of te kopen. Dit is mogelijk op expiratedatum maar ook tijdens de looptijd van de optie.

At-the-money

De beurskoers van de onderliggende waarde is vrijwel gelijk aan de uitoefenprijs. De optie heeft nog geen intrinsieke waarde. De tijds- en verwachtingswaarde is hoog.

Cash settlement

Contante verrekening van indexopties op expiratedatum.

Contractgrootte

Hoeveelheid onderliggende waarde waarop één optiecontract betrekking heeft. Voorbeeld: 100 aandelen en de AEX-index.

Ex-datum

De beursdag waarop het dividend officieel is vastgesteld. Het aandeel wordt vanaf nu ex-dividend verhandeld: tegen een beurskoers exclusief de waarde van het dividend. Beleggers die op deze dag of later het aandeel kopen, hebben geen recht op het dividend.

Expiratedatum

De laatste handelsdag van een optie. Dit is de derde vrijdag van de expiratiemaand. Als deze vrijdag geen beursdag is, verschuift de expiratedatum naar de beursdag vóór de derde vrijdag van de maand.

Gedekte calloptie schrijven

De plicht om bij assignment de onderliggende waarde te verkopen. De schrijver bezit de onderliggende waarde en hoeft deze niet alsnog te kopen op de beurs.

Indexoptie

Heeft een index als onderliggende waarde. Indexopties kunnen alleen op expiratedatum worden uitgeoefend. Afrekening vindt plaats via cash settlement.

In-the-money

Een optie die intrinsieke waarde heeft. Calloptie: de beurskoers is hoger dan de uitoefenprijs. Putoptie: de beurskoers is lager dan de uitoefenprijs.

Intrinsieke waarde

Het positieve verschil tussen de uitoefenprijs van de optie en de beurskoers van de onderliggende waarde.

Looptijd

De periode tot en met de dag waarop de optie vervalt. Na deze laatste handelsdag, de expiratedatum, heeft de optie geen waarde meer. Er worden opties verhandeld met verschillende looptijden.

Onderliggende waarde

Aandeel of index waarop de optie betrekking heeft.

Ongedekt schrijven van call- of putopties

De plicht om bij assignment de onderliggende waarde te verkopen of te kopen. De schrijver heeft de onderliggende waarde niet in portefeuille en moet deze dus eerst kopen op de beurs.

Optie

Een optie geeft de koper het recht tijdens een bepaalde periode een vaste hoeveelheid van de onderliggende waarde tegen een vooraf afgesproken prijs te kopen of te verkopen. Er zijn call- en putopties. U kunt ze kopen en schrijven.

Optiepremie

De koers van een optie. Komt tot stand door vraag- en aanbod van kopers en verkopers. Zij baseren zich daarbij op de koers en beweeglijkheid van de onderliggende waarde en op de resterende looptijd van de optie.

Out-of-the-money

Een optie die geen intrinsieke waarde heeft. De optie heeft alleen tijds- en verwachtingswaarde. Calloptie: de beurskoers is lager dan de uitoefenprijs. Putoptie: de beurskoers is hoger dan de uitoefenprijs.

Schrijver

Degene die de plicht op zich neemt om aandelen bij assignment te verkopen (calloptie) of te kopen (putoptie). In ruil voor deze verplichting ontvangt de schrijver de optiepremie.

Straddles

Optiestrategie waarbij een belegger tegelijkertijd een call- en putoptie koopt (long) of schrijft (short). Deze opties hebben dezelfde afloopmaand, uitoefenprijs en onderliggende waarde.

Strangles

Optiestrategie waarbij een belegger tegelijkertijd een call- en een putoptie koopt (long) of schrijft (short). Deze opties hebben dezelfde afloopmaand maar verschillende uitoefenprijzen (uitoefenprijs putoptie is lager dan die van de calloptie).

Spreads

Optiestrategie waarbij opties met dezelfde onderliggende waarden worden gekocht en tegelijkertijd opties uit dezelfde klasse maar in een andere serie worden geschreven.

Uitoefenprijs

De prijs waartegen de belegger, die de optie in portefeuille heeft, de onderliggende waarde bij uitoefening van de optie moet kopen of verkopen.

De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Voor gedetailleerde informatie over de ING beleggingsfondsen verwijzen wij naar de prospectussen en de daarbij behorende supplementen/addenda van de beleggingsfondsen. De prospectussen en supplementen/addenda zijn verkrijgbaar bij ING Bank N.V. te Amsterdam en kunnen worden aangevraagd via 0900 0664 (10 cent per minuut). Downloaden via ING.nl is ook mogelijk.

Voor ieder beleggingsfonds is een financiële bijsluiter opgesteld. Loop geen onnodig risico. Lees de financiële bijsluiter. De financiële bijsluiters kunnen worden gedownload via www.financiëlebijsluiter.info. Downloaden via ING.nl is ook mogelijk. ING Fund Management B.V. is beheerder van de ING beleggingsfondsen. ING Fund Management B.V. is in het bezit van een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten op grond van de Wet op het financieel toezicht.

Meer weten over de ING?
Kijk op ING.nl
Of bel 0900 0664
(10 cent per minuut)

302025 0510